Ն. 4759 — 1881 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 3 ՃԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ — 22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 15 ՃԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ — Ն. 4759

ԳԻՆԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին
Գիր սէնէ մէհիտիյէ 7
Կիսը այ » » 4
Ամբողջ » » 2

Գիր նիւսխէ 20 փարա։

Թաշրալար իչին
Գիր սէնէ, մէհիտիյէ 10
Կիսը այ » » 5
Բոլոր իմպերիայի պէտք այիր տիր։

Մասիսի Էջերեան

ՄԻԻՆՕՏԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԻԼԱՆԼԱՐ

Գիրքինէի տէֆտէր իչին սաթը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

Իլան սըրասընա գոնուլմասան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթը 5 ղ.

Մէքթուպլար Կ. Յ. Փանոսեան խանէնէ եազըլըր

Իսթանպոլտա, Գալաթասա Բէնլիչէնպէհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

20 ՓԱՐԱ.

ԹՎԱԳԻՐ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ԷՎՎԷԼ 2 — ԱՐԳԱՆՋԻԼԳԱՏԻ ԺԲ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Վիէննա, 14 հոկտ.

Մալիեէ նազիրը Մ. Սլավի, մուվազգաթէն խարիճիէ նէզարէթինէ թայէին օլունմուշ տուր։

Լօնտրա, 14 հոկտ.

Էնվէնսիպլ նամ ինկիլիզ զրհլըսը, եաբըն Գրպրեզա վէ օրատան տա Իսկէնտէրունա ազիմէթ իտէճէք տիր։

Վիէննա, 14 հոկտ.

Իսկէնտէրունա պիր Ավսթրիա զրհլըսընէն կէօնտէրիլէճէկինէ տայիր չըգան չայիա թէզգիպ օլունուեօր։

(Լէվանթ Հերալտ մախսուս ընկէրեսի)

Լօնտրա, 14 հոկտ.

Պու սապահ այընան խապէրլէրէ կէօրէ, Ավսթրիա վէ Ռուսիա իմբէրաթօրլարը պէյնինտէ, Կրանիգատա վուգուի միւսամմէմ օլան միւլագաթ, պիր մահ զատար թէէխիր օլունտուղունա տայիր, պիր չայիա տէվէրան իտիյօր իսէ տէ, պու կիպի միւլագաթլարտա իթթիխազ օլունան թէտապիրի խաֆիեէ իւզէրինէ, մէզքիւր չայիալարընէ տէվէրանը թապիի կիպի կէօրիւնիւեօր։

Լօնտրա 14 հոկտ.

Մ. Բարնէլ տիւնքիւ կիւն թէվգիֆ օլունմուշ տուր։

Պու սապահ չըգան ղազէթալար, թէտապիրի մէզքիւրտէն տօլաեը պէյանը մէճմունիյէթ իտիյօրլար։

Մ. Բարնէլին եէրինէ, Թիքէրարի մէպուսու Մ. Տիլօն զիրաի ճէմիյէթի բիասէթինէ կէչմիշ տիր։

Լօնտրա, 14 հոկտ.

Թրանսվալլն մէհիլսի ումումիսի թաբաֆընտան, ահվալը մահէլլիէնին թատիլաթընա տայիր թանզիմ օլունան լայիհա իւզէրինէ, ազատ օլունան մուգավէլէնամէնին մուհաֆազաեը ահքէամը, ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինճէ գարարկիր օլմուշ տուր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

ԻՍԼԱՀԱԹ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Տատեան Յարութիւն պէյ հազրէթլէրինին, Հայաստան թարաֆընա, խասէթէն պաշ գօմիսէր կէօնտէրիլէճէկի հավատիսի իւզէրինէ, իբի իւչ կիւնտէն պէրու, չէհրիմիզ զազէթալարընտա, խայլիճէ չէյլեր եազըլմըշ տուր։

Տատեան էֆէնտի հազրէթլէրինին էհլիյէթի վէ լիեագաթլարը հագգընտա, հագգըյլա մէտհ ու սենալէր օղունմուշ իսէտէ, Լէվանթ, Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրինի, չունաղիք մէմուրիյէթէ, տահա զիեատէ միւնասիպ կէօրերէք, էհլիյէթ ու լիեագաթլարընը վէ ֆազիլէթլէրինի, բէք հագգը վէ թամամ սուրէթէ նագզ իյլէմիշ տիր։

Պիզ տախի, Տատեան էֆէնտի հազրէթլէրինին հիչ պիր էհլիյէթ ու լիեագաթընը ինքեար իթմէեէրէք, Լէվանթըն էֆքեարընը թագտիր իտէրիզ, զիրա, Տատեան էֆէնտի հազրէթլէրի Հայ պուլունտուգլարընտան, հէր նէ մէրթէպէտէ ատալէթ վէ իսթիգամէթ իւզրէ ամէլ ու հարէքէթ իթսէլէր, եէնէ էնվայլի մանէալար, հասէճիլիքլէր, վէ հօշնուտսուզլուգլար զուհուրա կէլէճէկինտէ շիւբհէ եօք տուր, չունքի, մահէլլի մէզպուրտէ պուլունան էհալիլէրին հէր ճինս վէ հէր սընըֆլարը, հատտէն զիեատէ ճահիլ պիր հալտէ պուլունմագտա տըրլար. ահմէք տիր քի, պունտան, միւրատ օլունան մուհասսէնաթ, մէգտարի քիֆայէտէ հասըլ օլամատըգտան պաշգա, միւշարիլէյհ հազրէթլէրինճէ տախի, շայէսթէ պուլունաճագլարը չէրէֆ ու լիֆթի խար, մէճհուլ պիր հալտէ պուլունաճագ տըր։

Լէվանթ պիր պէնտինտէ, Հայաստանտա իճրա իտիլէճէք իսլահաթ իշին, էն զիեատէ էհէմմիյէթտէն օլան խուսուս, պիր լաեըդլը ժանտարմա թագըմը թէրթիպ ու թէշքիլի իլէ, հէր սընըֆ վէ հէր ճինս էհալի պէյնինտէ պուլունան միւնասէպաթը պիր ինթիզամ ալթընա ալընմասը, վէ գավանին ունիգամաթը հէմ ահալիյէ էյրէտիլիպ, վէ հէմ տէ թէմամիյլէ մէվգբի իճրայէ վազ իտիլմէսի տիր տէվիշ տիր քի, պու տա բէք սահիհ տիր։

Ֆագաթ, պիզճէ, պունտան տա պաշգա, պիրինճի մէրթէպէտէ լաղըմ կէլէն խուսուս, շիմտիքի հալ, հիչ տէյիլ իսէ, պարի պիւյիւք ճատտէլէրտէ չօսէլէր եաբըլարագ, վէ բօսթալար այբլարագ, խալգա, մատտի վէ մանէվի սուրէթտէ իսթիլաթ վէ միւլհագաթ գօլայլըղըյլա, ումումի էհալի իւզէրինէ նուֆուզ ու թէէսսիր իյլէթմէկէ ալըշմըշ, վէ ատէթա պիր հագգ. իտինմիշ տիր կիպի պուլունան աղնիեա, աեան, միւճուհ, խանէտան, չօրպաճը վէ էմնալէրինին, զուլում ու թէատտիեաթընտան գուրթարըլմասընա հիմմէթ պույրուլմասը տըր։

Գօմիսիօնը այի ազայի քիրամընտան Ապտ իւլ Ռահման բաշա հազրէթլէրի, Պաղտատտան Նէճէֆ էշրէֆէ գատար պիր չըմէնտֆէրին թէմսիտ վէ ինչասը հագգընտա, կիւզէլ պիր լայիհա գալէմէ ալմըշ օլտուգլարը մէսմու տուր։

Թունուս մուխթէլիֆ գօմիսիօնու, Թըշրինի էվվէլին եէտիսինտէ, Գալաստա, եինէ քիւշատ օլունուպ, հիւքիւմէթի սահիպլիյէ գօմիսիօնունա տայիր, իճրայի միւզակէրաթա տէվամ իտէճէք տիր։ Պու պապտէ թանզիմ օլունան լայիհա իւզէրինէ, հէնուզ իթթիֆագը էֆքեար հասըլ օլմամըշ տուր։

Հարպիեէ նէզարէթի ճէրիլէսի լէվազիմաթ վէ ինչաաթ բէյիսի ֆէրիդ Մահմուտ բաշա հազրէթլէրի, նամիզաճ օլտուգլարընտան, պիր իքի կիւն տիր մագամլարընա կէլէմէմիշլէր տիր։

Սեպտ. սլաֆրանկա 19 թարիխիյլէ Հալէպտէն Լէվանթա եազըլըրընա կէօրէ, սոն օն պէշ կիւն զարընտա շէհրի մէզքիւրտէ հիսս օֆիցտա շէհրի մէզքիւրտէ հիսս օֆիցտան սըճագլըգ, Հինտիսթանտանլուանան սըճագլըգ տէրէճէսինի պիլէ թէճավուզ իյլէմիշ, վէ պիր խայլի կիւն շէհրին էն սէրին մահէլլէրինտէ վագը էվլէրտէ, միզան իւչ հավա 40/3 սանթիկրատ տէրէճէսինի պուլմուշ տուր։ Ֆագաթ ախիրէն ըիւզկեար թէպտիլ օլարագ, հավաեը սէրինլէթմիշ տիր։

Հալէպտէ մահսուլաթ պոլ օլուպ, խարիճի մանթլուպաթ տախի զիեատէճէ օլտուղունտան, չիֆթճիլէր խօշնուտ տուրլար։ Իկրաճաթ ֆէվգէլատէ օլուպ, պուղտաեը զէմպիլի 50 ղրշտան 80 ղրշա վէ արբանընքի 25 ղրշտան 32 ղրշա չըգմըշ տըր։ Լաքին ալէլ ումում թիճարէթ Հալէպտէ ղաեէթ ֆէնա հալտէ օլուպ, իլերիսինտէ հիչ պիր իւմիտ տախի պուլունմամագտա տըր, զիրա չըմէնտֆէր ինչասը իւմիտլէրի, եավաշ եավաշ զայիլ օլմաեա պաշլամըշլար տըր։ Վէ լաքին չըմէնտֆէր օլմաեընճա, Հալէպ թիճարէթի իպգա օլունամազ։ Շիմտիլիք Սիւէյիլ գանալը, նագլիեաթը թիւճարիէյի գարա եօլունտան տէօնտիւրմիշ օլուպ, սահրա թապուլունաճագլարը չէրէֆ ու լիֆթի խար, մէճհուլ պիր հալտէ պուլունաճագ տըր։

Էրմէնի Գաթոլիք Բաթրիկի բիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի, Հայուհեաց ընկերութիւնունա, 5 ատէտ լիրայի օսմանի իթա պույուրմուշլար տըր։

Ումուրը սըհհիեէ մէճլիսի թարաֆընտան վիրիլէն գարար իւզէրինէ, Պօմպայտան կէլէճէք սէֆայինէ, օն կիւն գարանթինա պէքլէթիրիլէճէկի միսիլլու, Մըսըրտան կէլէպ Նունան իսկէլէլէրինտէ, Եիկիրմի տէօրթ սաաթ նէզարէթի սըհհիյէ թահթընտա գալտըգտան սոնրա, Տերսաատէթէ կէլէճէք սէֆայինէ, պիր քէրրէ մուայեէնէ օլտուգտան սոնրա, բրաթիգա վիրիլէճէք տիր։

Պու տէֆա վիրուա իտէն պիր թէլէկրաֆնամէ մէալինէ կէօրէ, ալաֆրանկա իլուլուն երիկրմի եէտինճի կիւնինէ գատար, Ատէնտէ գօլէրա ալէամէթի կէօրիւմմիշ օլտուղունտան, օրատան հարէքէթ իտէճէք սէֆինէյէր իշին, բրաթիգա իթաատ խուսուսունա, մէճլիսի սըհհիեէ թարաֆընտան գարար վիրիմիշ տիր։

Պու քէրրէ Ատէնտէ զուհուր իտէն գօլէրա իլէթինին, Մէքքէեի միւքէրրէմէեէտէ սիրայէթինէ պինաէն, խալգըն խամ վէ միզիրը մէյվէ վէ սայիրէ էքլինտէն մէնլերի, վէ պէքեար վէ խան օտալարը միսիլլու, իզտիհամ օլան մահէլլերին թահարրի վէ թաթհիրի էսպապընը խթիհսալի, վէ թանզիֆաթը պէլէտիյեէ, հէր վագըթտան զիեատէ իթինա վէ տիգգաթ օլունմասը, վէ ճէրէեանը հավանընն իիլալընը մուճիպ ահվալըն վուգուինէ մէյտան վիրիլմէմէսի, ֆէբրայիզի ումուրտան օլտուղունտան, օլ պապտէ լաղըմ կէլէնլէրէ թէնպիհաթը չէտիտէ իճրասը հագգընտա, պաշ վէքեալէթ մագամը ճէլիլինտէն վիլաեաթա պիր գրթա թէլէկրաֆնամէի սամի թասթիր պույրուլմուշ տուր։

Մաճար ղազէթալարընտան պիրինին բիվաեէթինէ կէօրէ, տէվլէթի Ալիեէ Թըմշվար վալիյի ախէրի պուլունմուշ օյան Սէլիմ բաշանընպին եէտի եիւզ օն այթը սէնէսինտէ, Օսմանլըլարը, օրատան բրէնս Լօժէն մարիֆէթիյլէ իխրաճ օլունտուգլարը զէման, գապի լէլ ֆիրար պիր մանտա կէօնինէ տիքտիրիպ, եէրէ կէօմուրմիշ օլտուղու պիր տէֆինէյի, զախիրէ իխրաճ զըմնընտա իճրայի հաֆրիսաթէ միւսասատ իսթիհսալի իչին, Վիէննատա հարպիեէ նէզարէթի նէզտինտէ իճրայի թէշէպպիւսաթ պուլունմուշ տուր։

Մէզքիւր ղազէթանընն իֆատասինէ նազարէն, Օսմանլըլարը շուվիճուտի իտտաա օլունան տէֆի իւզէրինէ, Ավսթրիա հիւքիւմէթինէ, շու միւրաճաաթլարը, իլք միւրաճաաթ օլմաեընպ, պին սէքիզ եիւզ ալթմըշ պէշ սէնէսինտէ տախի պէօյլէ պիր թէշէպպիւս վագը օլմուշ իսէ տէ, սէմէրէսի միւշահէտէ օլունամամըշ իմիշ։

Բումէլի Եարքի տախմի գօմիթէսի Թաթար փաշազարճըը սանճաղը տախլինտէ Պանիա գուրպինտէ վագը պէշ եիւզ տէօնիւմ մըգտարը գարպիլ ղիրա արազինին, Մէլանիք վիլայէթինտէն օրաեա հինճէթ իթմիշ օլան պիր թագըմ Գուլկարլարա թէրք վէ հիլպէսի հագգընտա, պիր նիզամամէ թաստիք իյլէմիշ տիր։

Բումէլի Եարքի վիլայէթի թարաքընտան տախմի գօմիթէէ թագտիմ օլունան 1882 մարտընտան 83 սէնէսի չուպաթընա գատար, իթիպար օլունան սէնէ պիւտճէսինտէ, զրաաթ վէ թիճարէթ, վէ նաֆիա միւտիւրի լտհագընը, 1882 սէնէսի իչինտէ, Ֆիլիպէտէ քիւշատ իթմէք նիյէթինտէ պուլունտուղու, մահսուլաթը զրաիեէ վէ սէնտիեէնին թէշհիրինէ մախսուս պիր սէրկի քիւշատը մէսարիֆի իչին պիր թախսիսաթ կէօսթէրիմիշ տիր։

Մէքքէեի միւքէրրէմէտէ զուհուր իտէն գօլէրա իլէթինէ կիրիֆթար օլանլարա պագմագ, վէ թէտապիրի սըհհիեէյի լաղըմէնին իթթիխազընտա, աթբպպա վէ սայիրէեէ մուավէնէթ իյլէմէք իւզրէ, Մըսըր սըհհիեէ իտարէսի թարաֆընտան, օլ թարաֆա պաղը աթբպպա կէօնտէրիլմիշ օլտուղու, ղազէթալարտա կէօրիւրմիշ տիր։

Տէվլէթի Ալիեէ, վէ Ավսթրիա, վէ Սըրպիա վէ Պուլկարիսթան մուրախասալարընտան միւրէքքէպ օլան գօմիսիօն, Նայեմբեր աեընտա Վիէննատա երինէ քիւշատ օլունաճագ իմիշ։

Ավսթրիա տէվլէթի ըէյիսի վիւքէլասը միւթէվէֆա պարօն Հայմերլէ, օն եաշընտա պիր գըզ իլէ, եէտի եաշընտա պիր էրքէք էվլատ թէրք իյլէմիշ տիր։ Միւշարիլէյհին զէվճէսի ղաեէթ զէնկին իմիշ։

Ագսէրայտա գատայիֆճի էմնաֆընտան օլուպ, պիր գաչ կիւն էվվէլ պիւյիւք Լանկատա, մէյխանէտէ ըէֆիզլերի իլէ միւնազասա իյլէտիկի էսնատէ, օլ ճիվար ասաքերի շահանէ գարաղօլու նէֆէրաթընտան գօլ կէզմէքտէ օլան նէֆէրաթտան պիրինի գամա իլէ ճէրհ իյլէտիկինի, պունտան ագտէմ պէեան իյլէմիշ իտիք, ալընան մանլիմաթա կէօրէ, նէֆէրի մէճրուհը մէրգումի, 24 սաաթ սոնրա, խաոթախանէտէ վէֆաթ իյլէմիշ տիր, գաթիլի մէրգումի, կէչէն սէնէ Զուգուր չէշմէտէ սիւտճիւ չօճուղունուն դաթիլինտէ տախի մէտխալի օլուպ, թահթը քէֆտլէթէ ալընարագ սալբէրիտիկի կիպի, պունտ միւմասը, պիր թագըմ էֆալը ճինաեէթտէ պուլունտուղու թէվաթուրէն սէօյլէնմէքտէ օլտուղունտան, պէօյլէ պիր թագըմ էշիասը ըէզիլէ վէ ճանինին, ճէզաեը սէզալարընը իճրա իյլէմէք խուսուսու, հիւքիւմէթի ատիլէնին աթբէֆթինտէն ումուտ օլունմագտա տըր։

Միւճթէմէայի Ամերիգանըն տիւեունու ումումիսի 359,771,485 ինկիլիզ լիրասընա պալիղ օլուպ, սեպտեմբեր այընտա 3,496,728 ինկիլիզ լիրասը թէսվիլեի տէյն իտիլմիշ, վէ յուլիս իպթիտասընտան շիմտիեէ գատար 8,348,577 լիրա թէնզիլի սիւեունի գըլընմըշ։

Վաշինկթոնտան, հոկտ. 4 թարիխի լէ, Բարիս զազէթալարընընն պիրինէ աթիտէքի թէլէկրաֆ քէշիտէ գըլընմըշ տըր։

Միւճթէմէայի Ամերիգա հիւքիւմէթի Լօնտրատա քի սէֆիրի պուլունան մըսթըր Լօէյտէն պիր թէլէկրաֆ ալմըշ տըր, վէ միւնտէրիճաթը իսէ գրանիցա հազրէթլէրի, սէֆիրի միւմանէյհ վասթասը իլէ, ըէյիսի ճիւմհուր Կարֆիլտին վէֆաթընտան տօլաեը միւթէվէֆանընն վալիտէսինէ էտաեը մէրասիմի թասզիյէթ իթտիկինի, վէ մէրհումուն վալիտէսինին վէ գարըսընընն խաթըրլարընը սիւվալ իլէ, միւթէվէֆանընն պիր էյի ֆօթօկրաֆընա տէսթրէս օլմագ արզուսունու միւպէեին իմիշ։

Իշպու թէլէկրաֆ ըէյիսի ճիւմհուր Կարֆիլտին վալիտէսինէ քէշիտէ գըլընմըշ օլտուղունտան, մէրգումէ տախի թէլէկրաֆ իլէ, խարիճիէ նէզարէթինէ, մըսթըր Լօէլ մարիֆէթի իլէ գրանիցաեա թէշէքքիւրլէրինի թէպլիղ իտիլմէսինի պիլտիրմիշ, վէ օղունուն ֆօթօկրաֆընը տախի կէօնտէրմիշ տիր։

Եումուրթուլը պուլմուֆըլընընն այլրոնա սոֆլամէ

Թավուգլարընն, գըշէն ազ եումուրթալաեըպ, եազընն չօգ եումուրթալաբընը հէր քէսին մալիմիս տիր։

Եումուրթա իսէ, գըշէն բարա իթտիկի ճիհէթլէ, եազ կիւնլէրինին հարարէթլի զէմանլարընտա, եումուրթա պօղուլմագսըզընն մուհաֆազա օլունուպ տա, գըշէն սաթըլը իսէ, թավուգ պէպլէեէնլէրէ բէք պէօյիւք պիր մէնֆաաթ հասըլ օլուր. պունունն իչին Էվրօբատա բէք չօգ թէճրիւպէլէր իտիլմիշ, վէ կէչէնլէրտէ, Էվրօբա զըրաաթ ղազէթալարընընն պիրինտէ կէօրիւլտիւկի վէճհլէ, Մ. Վավէն նամ չիֆթճի, պու եօլտա բէք չօգ թէճրիւպէլէրտէն սոնրա, եումուրթանընն պօղուլմասընընն սէպէպի, սարբսընընն, տուրտուղու եէրտէ աշաղըսընա ադմասը իլէ, տըշարտա պուլունան հավանընն իչթիհադ իլէ պօղուլըղընը, վէ եումուրթալար հէր կիւն չէվրիլտիկի հալտէ, պօղուլմաեաճաղընը անլամըշ իսէ տէ, հէր պիր եումուրթայը հէրկիւն չէվիրմէք իշի, կիւճճէ օլտուղունտան, պիր սանգրգ տէրուսինէ սըրա իլէ եումուրթալարը տիւզիւպ, արալարընա քէֆիէք տօլտուրարագ, սըգը սըգըեա թէքմիլ սանտըպա իսթիֆ իթտիքտէն սոնրա, աղզընը միւհքէմճէ գաբաեըպ, պու սանտըղընն հէր կիւն ալթընը իւսթիւնէ կէթիրմէքլէ իւչ տէօրթ այ եումուրթալարը թազէ սագլամըշ տըր. պունունա պէրապէր, հավանընն, եումուրթանընն իչէրիսինէ զիեատէ թէէսիրի օլմամագ իչին, եումուրթանընն գապուղունու տահա գալընալաշտըրմագ լաղըմ էլէտրիկինտէն, այլբյբ, թավուգլարընն եուտապիլէճէկի պիր տէրէճէտէ, ուֆալտըպ թավուգլարընա եէտիրէրէք, վէ պունու եէմէյէն թավուգլարընն սույունա թօզ ալբ տէօքիւպ, թավուգլարա իչիրմէք իլէ, եումուրթալատգլարը եումուրթալարընն գապուգլարընը գալընալաշտըրմաղա մուվաֆֆագ օլտուղու զըրաաթ ղազէթասընտա օգունմուշ տուր։

ՐՈՒՍԻԱ—ՖՐԱՆՍԱ.

—

Ռուսիանքն Ֆրանսահա գարշը պուլունտուղու մէվդի ղահէթ թապի տիր. չիւնքի Ռուսիա Ֆրանսա իլէ հէմ–հուտուա օլմահէպ, հէմ–ճինս վէ հէմ–մէզհէպ տախի տեկիլ տիր, Ֆրանսահա Ավսթրիահա միւթէդաբրիպ, վէ օնուն իլէ մուհարիպ օլտուղու ղէմանլէրտէ, Ռուսիա, Ալմանեա Թարաֆքնը իլթիզամ իտեր կիպի, կէօրիւնիւեօր իտի։

Իշթէ պու սէպէպտէն Ռուսիա իմբէրաթօրլուղու Շարգտան եէր գաղանտրը սբրատա, թապիի Ֆբրանսա իլէ, միւնասէպաթը սէյէմիեէտէ պուլունուպ, Ֆուրպօնլար խանէտանը իլէ, Բէթրօ վէ սայիր իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչալար, նախօշ կէչինմէեիպ, պու հալտէ, պէյն էլ տէվլէթէյն, պահիյէէթ հասէպլիյլէ, միւնազաաթը հուտուտիեէ վէ սայիրէ տախի, պուլունմաեօր իտի. արատա գօճա պիր Բրուսիա գրալիեէթի տախի հայիլ օլմադին, Ֆրանսա տայիմա Շարգ իլէ պիրլէշէրէք, օրատա միւնասէպաթը թիւճարիեէ թէէսիսի ազմինտէ տախի օլմաղ իլէ, չիմալ տէվլէթինտէն քէնտիսինճէ պիր էյուլիք վէ քէօթիւլիք ասլա միւնթազը տէյիլ իտի։

Իշթէ Ռուսիա, Ֆրանսա արասընատ, պիր վոլգանը ատավէթ չբգարան, Ֆրանսա պիւյիւք իխթիլալը տբը. զիրա Պուրպօնլար, Ֆրանսա թախթընտան սուգութ իլէ, իշլերտէ գարբշբգլբգ ղահուրինտէ, Ռուսիա, տէվլէթի Ալիեէ հէնուզ մուհարիպ իտի, իշթէ պու սատէմէեի ճէսիմէ էվրօբաեր քէօքիւնտէն սալլաեաճաղը զանն օլունմուշ տուր։ Զիրա, օ՛ զէմանլէրճէ, էվրօբատա ճէսիմ պիր գրալիեէթ, էհալինին գբեամը իլէ քէօքիւնտէն մահվ օլուպ, քէնտիլերի մէվդիի իգպալտէն սուգութ իթմէլերի, էվրօբանքն քեաֆֆէյի հիւքմտարլարընը տիւշիւնտիւրմիշ իտի, վէ պու թէֆքիւրլերի տախի, պիհուտէ սէմատբղընը, վուգուաթ իսպաթ իթտի, չիւնքի, Պոնաբարթ զուհուր իլէ, Ֆրանսա մուհարէպէլերի տահա շիտտէթ քէսպ իտերէք, էվրօբա պիւյիւք տէվլէթլերի օլան Ինկիլթէրրա, Ավսթրիա, Բրուսիա։ Իսբանիա, վէ Իթալիա, վէ քեաֆֆէյի Ալմանիա հիւքիւմաթը իլէ, մուհարէպաթը միւտհիշէ պաշլաեըպ, Պոնաբարթ պու սբրատա իմբէրաթօրլուղունու իլան իթմիշ, վէ միւթէադդիպէն, Էվրօբատա քէնտինտէն պաշգա հիւքիւմէթին վիճուտինի իսթէմէյիպ, հէր եէրտէ, պիր նէվ տէսիսէեէ թէշէպպիւս իյլէմէքլէ, Ռուսիա պու սբրատա, պիւսպիւթիւն խէվթէ թապի օլմուշ, վէ խուսուսի իլէ, Ավսթրիա իմբէրաթօրու Պոնաբարթ մուշթասբ ալթընտա գալբպ, Բրուսիա վէ Իսբանիա, վէ Իթալիա քեամիլէն միւսէխխէր (զապթ օլունմուշ) օլարագ, տէվլէթի Ալիեէ բատիշահի տախի, օլ թարաֆը իլթիզամ իտերէք, ինկիլթէրրա ատասընը տախի, Նաբօլէօն մուհասէրէեէ թէշէպպիւս իյլեէինճէ, արալարընտա պիր հիւքիւմէթ օլմաեան Ֆրանսա վէ Ռուսիա տէվլէթլերի, պիրպիրինի կէօրմէկէ պաշլամբշլար տբը։

Ռուսիա իմբէրաթօրու պիրինճի Ալէքսանտր, Պոնաբարթըն մէմալիքինի վուրուպ ալմաղա պաշլատբղը, տէվլէթի Օսմանիէ իլէ տախի մուհարիպ պուլունտուղու պիր վագբթա միւսատբֆ պուլունուեօր իտի, Ռուսիանքն էրքեանը տէվլէթի, վէ իքի բատիշահքն մուհաճէմաթը, Ռուսիաեը շիտտէթլէ սարսահաղընը պիլտիքլերի հասէպլէյլէ, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Սբրպ պէյլիկինտէն տախի վաղ կէշերէք, պիր միւսալահանքն ագտընը Ինկիլթէրրաեա հէվալէ իթմիշլէր, վէ Ֆրանսա տախի մուհարէպէնին իմթիհանատը արզուսի իլէ, սէֆիրինի մուայեէն գբլմբշ իտի։

Իշթէ պէօյլէ պիր վագբթա, Ռուսիա շարգ իլէ մուհարէպէյէ ֆէյսէլ վիրէպիլմիշ իսէ տէ, Ֆբրանսա տախի, Մօսքուա չէհրինէ գատար իլերուլէմիշ իտի, լաքին Նաբօլէօն, միւրատը գատար պախթընը գավի կէօրէմէյիպ, Ռուսիանքն, շիտտէթլի գբշբրը պաշլամբշ օլմաղլէ, շէհրէ սօգուլուպ գալմբշ, Ռուսիա օրտուլարը տէյիլ, պու սէֆեր, գար վէ թիսի օրտուլարը Ֆբրանսբղարը թար ու մար իտիեօր իտի։ Իշթէ Պոնաբարթ ավտէթ իտերքէն, պիրտէ թաագդբպ կէօրմիշ իտի, վէլհասբլ, Ռուսիա իւզերինէ մուհաճէմէնին նօգթայի միւնթէհասընա վարբբլնագ միւմքին օլամաբղընը զարպլբլար անլամբշլար իսէտ, նէ՞ չարէ քի շիմալբբլար տախի զալէպէյի մանէվիյէ չալմբշլար իտի։

Ռուսիա վէ Ինկիլթէրրա, Նաբօլէօնուն պիթմէզ վէ թիւքէնմէզ մուհաճէմաթընը, նաղարընա ալարագ, արթըգ Ֆրանսա իւզերինէ պիր ճիտտի հարէքէթ իլէ, Պոնաբարթ մահվի իչին, Նաբօլէօն զահմէնտիտէսի, Ավսթրիա իմբէրաթօրու վէ Բրուսիա գրալը իլէ իթթիֆագ իթմիշլեր տիր քի, պու իթթիֆագբն միւէսսիսի Մէթթէրնիք տիր քի, Նաբօլէօնա ագլէն թէֆավիւգ իթմիշ պիր ատէմ տիր, չիւնքի Ավսթրիաեը, պիւսպիւթիւն մուհաճէմաթտէն խէլաստէն սօնրա, Ֆրանսանքն իզմիհլալինի տիւշիւնմիշ տիւր։

Իշթէ Ռուսիա իմբէրաթօրու Մօսքուա իչինտէ մահսուրիյէթինին ահընը պու սուրէթլէ ալմբշ, վէ Նաբօլէօն մէնֆասընա (սիւկիւն) իզամ իտիլիպ, օրատան ֆիրարընտա, Օէնթ–էլէնէ իզամ իտիլմիշ, վէլհասբլ, Պոնաբարթ էօյլէ վէ վաթանընա ուզագ պիր մահալտէ, ախրէթ կէօչմիշ տիւր։

Ռուսիայը, պու ազիմ նէքպէթտէն խէլաս իտէն, Պոնաբարթըն թէտպիրսիզլիքլէ, Մէթթէրնիքին թէտպիրի տիր։ Իշթէ Ռուսիա պու պէլայը միւպէրրէմի տէֆ իտինճէ, Ֆրանսա թախթընա կէչէն Պուրպօն բրէնսի, թապիի, էվրօբանքն պիր խատիմի մէշրուի օլարագ, Տէվլէթի Ալիեէ իչին, Ռուսիանքն խուսումէթի ավտէթ իթմիշ օրմաղլէ, Ռուսիա ալէյհինտէ հարէքէթ իտէն, վէ Ինկիլթէրրա առալարընա միւհաճէմէ կէօսթէրէն Ֆբրանսա տօնանմասընը, գրալ, հէման օլ նէֆերաթը իլէ տէնսէ պէճա տբը։ Ռուսիա թահթը էմրինէ վիրմիշ, վէ զէման, պու ինգբլապի կէօրմիշ տիւր։

Ֆրանսանքն, Ռուսիաեէ պիր նուսնան, վէ պիրտէ Սբրպ գաղանտրբմասը իչին, Ռուսիա տախի, անա փէշկէշ օլարագ, պիր ճէզայիր պբրագմբշտրը։ Իմտի, տէվլէթէյն արասընտա պու մուհապպէթ, բրէնս Մէթթէրնիքին, էվրօբատա մէվզբյի իդպալտէն տիւշէրէք, իմբէրաթօրու իքինճի Ֆէրտինանա իլէ ինգէվալ, վէ քէզա, մէշհուր Մ. Կիզոնուն, գրալը իքինճի Լուի Ֆիլիպ իլէ մէվզբէրինտէն սուգութ իլէ, Բարիզ շէհրինտէն թէպահիէրի իլէ պիւսպիւթիւն ըէսիտէի խիթամ օլմուշ տուր։

Նաբօլէօն խանէտանը, Ֆրանսա թախթընա ավտէթլէրինտէ, պիթթապի, Ֆրանսա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ, խուսումէթ թէճէտտիւտ իթմէկէ պաշլամբշ տբը։ Զիւնքի, Ռուսիա իմբէրաթօրու Նիքօլա, իւչինճիւ Նաբօլէօնուն հիւքիւմէթի իմբէրաթօրիյէսինի թաստիգ իտէմեեօրտու, վէ Նաբօլէօն իլէ մուխապէրաթը եօլունտա կիթմէյիպ, Նաբօլէօն տախի քէնտի խանէտանընընը չէքմիշ օլտուղու միհնէթ վէ մէշագգաթը, Ռուսիատան պիլէրէք, տէվլէթի Ալիեէ իլէ օլան մուհապպէթի սապբգասընը թէխաթթիւր իյլէեօրտու։ Իշթէ պու սբրատա, իմբէրաթօր Նիքօլա, զաֆլէթլէ պիր Շարք մէսէլէսի իհտասընա գալգբշաճագ օլմուշ տուր քի, պունտա բէք ալտանմբշ տբը, զիրա, օլ զէման, Ռուսիա, շարգտա Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա թարաֆլբսը, վէ վիւքէլանընը իշտէն չէքիլմէսինի ֆբրսաթ իթթիխաղ իտիեօրտու, հալ պու քի, տէվլէթլեր տայիմա պիր թաղեիք զէմանը կէօրիւրլէր իսէ, պիթթապի թէպէտտիւլաթ վէ սայիր սուրէթլէ, հալը սապբգբ պուլուրլար։ Ռուսիա, պու տագբդտաեա վագբֆ օլամամբշ տբը, զիրա Ռուսիատա, ուսուլի իսթիպատատէ տալա մուվաֆբդ օլմաեան, վէ ուսուլի մէշրութատէ տախի օ գատար տէվամի մէշհուր պուլունմաեան վիւքէլա իտամէսինի, Ռուսիա, սայիր տէվլէթլերտէ տախի օլաճաղը զանն ու գբեասընա տիւշմիշ իտի։

Իչտէ Նէսէլրօտ, շու նօգթատա, Պապբ Ալիյի ճէպր վէ թաղեիգէ տիւշմէօն իւզերինէ, տէրհալ, տէվլէթի Օսմանիեէ, Ռուսիաեա իյանը հարպա մէճպուր օլմուշ տուր քի, Ֆրանսա, պու պապատէ գաղանմբշ օլտու։ Զիւնքի, Ռուսիա ալէյհինէ տէվլէթի Ալիյէ իլէ իթթիֆագ իտիպ, Ինկիլթէրրայը տախի արդասընտան վէլի իթտի։

Իմբէրաթօր Նիքօլա, պապասընտան տահա պախթիեար օլամատը, չիւնքի պապասը, պիրինճի Նաբօլէօն մաղլուպ օլտու իսէ տէ, էվրօբատան անը թարտ իթմիշ իտի, լաքին Նիքօլա, քէնտիսինի տիւէլի միւթթէֆիգէ պայրագլարը,լա Սէվասթօբօլտա, իւչիւնճիւ Նաբօլէօն տախի թաղեիգ իտէր օլմաղ իլէ, Ռուսիատա ադիմ պիր ինգբլապ կէօրիւրիւ։ Կէրչի Ռուսիա պու սատէմէեէ տաեանմագ իսթէմիշ իսէտէ, արթըգ խբթթաեի Գբրբմ վէ քեաֆֆէեի սէվահիլի Պահբը սիեահ էլինտէն չբգաճագ պիր մէրթէպէտէ, եէտինճի Ֆբէտերիգէ (Բրուսիա գրալը) միւրաճաաթլէ, գայնը օլան միւշարիլէյհ Նաբօլէօնուն էֆքեարընը պօզմուշ, վէ Ռուսիա, Ֆրանսանքն սատէմէսինտէն գուրթուլուպ, Նիգօլա, մագհուրէն ախրէթէ կէօչմիշ տիւր։

Իշթէ Ֆրանսանքն, Ռուսիաեա շումուգապէլէսի իւզերինէ, իքինճի Ալէքսանտբը, պիթթապի էվրօբա պիւյիւք հիւքմտարլարընա, մումէլէյի սուլհիեէ կէօսթէրէճէք ղէմանընը, իմբար իթմէք ազմինէ տիւշմիշ իտի քի, Ռուսիատա պու տէվրէ, տէվրի ասայիշ տինէպիլիր։

Իշթէ պու արալբդ, Ռուսիա իլէ Ֆրանսա արասընտա տօսթլուգ բայտար օլմուշ կիպի կէօրիւնիւպ, Նաբօլէօնլարընը ատաթընտան օլարագ, տուրուպ տինլէնմէմէք պու Նաբօլէօնտա տախի վար իտի իսէտէ, պիրինճի մուհարէպաթտէ պիզզաթ պուլունմաղը, վէ պու օրտուլարընը էօթէեէ պէրիեէ կէօնտէրիպ, քէնտախի էքսէրիյէեթլէ Բարիստէ գալմաեը արզու իտիեօրտու։ Նաբօլէօն, Ռուսիայը եբլտբրտբգտան սօնրա, Իթալիա գրալիյէեթինի թէչքիլ տայիրէսինէ տիւշիւպ, պու սբրատա, էմմիսինէ գահպէլիք իտէն, Ավսթրիա իլէ հարպա թուրթուշմուշ տուր։

Վէլհասբլ, Ռուսիա պու մուհարէպէլերէ դարբշմաեբպ, ուզագտան սէյիրճի օլմուշ, վէ Ֆրանսա տախի, Ռուսիաեա գարշը զայէթ միւյիմ կէօրիւնմիշ տիւր, հաթթա Բարիս սէրկիսի միւնասէպէթի իլէ, հէր հիւքմտար Բարիսէ տավէթ օլունտուղու սբրատա, իքինճի Ալէքսանտր տախի տավէթ օլունմադլէ, հեբսի կիպի, օ՛ տա լճաղէթ իթմիշ, վէ պու սուրէթլէ Ֆրանսանընն ուլուվիյեէթինի զամմէն թասիդ իյլէմիշ տիր։ Ռուսիա, Ֆրանսանքն գարին ֆէլէքզէտէսի օլմասընը իսթէմէյիպ, լաքին Նաբօ-

---

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

(70)

Մարսիալքն տույղուսուզլուղու սուրէթի զահիրէսինտէն անլաշբլմագտա օլտուղու հալտէ, Գօրանքն քէլամընը գաթ իթմէեէրէք, սեօյլէմէսինէ միւսատատ իթմէքտէ իտի։

Մէրգումէ քէլամընը պիթիրտիքտէ, մէրգում Մէրքիւցցատա տէօնէրէք,

—Սէնօր գօմանտէօր, պու էսիրլէր տիւնքի կիւն ֆիրար իթմէքլիկէ գալգբշբգ, կէրչի ինճրասընը թէճրիւպէ իթմիշլեր իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամբշլար տբը, չիւնքի, սիզին զայրէթինիզ վէ իշկիւզարլբգընբզ, նիյէթի ֆասիտէլերինէ մանի օլմուշ տուր... —Պու կիւնտէ չալբշմագլբգտան իմթինա իթմէքտէ տիրլէր... —Հագգլարընտա նէ՞ եօլտա միւճաղաթ թէրթիպ իտիլմէք իգթիզա իթմէքտէ տիր... —տէտի։

—Գբրպա՛ճ լազըմ տբը, էֆէնտիմ, գբրպա՛ճ... —տէյի ճէվապ վիրտի մէրգում, — Մէնոհ խանումդոճ (1) ահքեամընճա, էօյլէ իգթիզա իթմէքտէ տիր...։

Իմտի էօյլէ օլտուգտա, իշթէ պու սահիպ ճիւնհալարը սիզէ թէսլիմ իտէրիմ... — Իճապընը իճրա իթմէմէքլիկ սիզին վազիֆէնիզտէն տիր...

Մալիմ տուր քի, արապլար եանի էսիրլեր, կէրէք Գօրաեը վէ կէրէք թէքմիլ ֆամիլեասընը, թաբբընմագ մէրթէպէսինտէ սեվիպ բիայէթ իթմէքտէ իտիլէր։

Գալապալբգ իշինտէն, էսերի հիատէթ սետալերի իշիտիմէկէ պաշլատբլար։

—Սո՛ւս օլունուզ, — տէյի դապա պիր սէս իլէ Մէրքիւցցա պաղբրարագ էմր իյլէտի։ — Ասբլբղընն ճէզալարը, պիլիրսինիզ եա, տէյիլ պաշգա պիր շէյ, իլա էօիւմ տիւր հա՛... — քիմ քի իշինիզտէն եաբընբզ պիր շէյ սեօյլեր, պիր հարէքէթ իպրագ իտէր, վէ պիր ուֆագ կիւրիւլտիւ չբգարբբ իսէ, իշթէ պու ատամլարը կէօրիւեօրսունուզ եա, անինտէ իւզերինէ սիրահ պօշալատաճագլար տբը...

Պու հէնկեամտէ, Իսբանեալբլար գարապինալարընը ումուպլարընա գալտբրարագ, էսիրլերէ տօղրու հազբլատբլար։

Մէրգումլարընն իւզերինէ, էվվելքի հիատէթ ու զաղապլարընտան զիեատէ պիր էսերի խէվֆ ու տէհշէթ հիւքմ իթմէկէ պաշլատը,

Օրմալբղա պիր տերին սուսլուգ չէօքտիւ,

—Էֆէնտիմ, էվվելա դա՞նղիսինին ճէղասընը իճրա իսէլիմ, — տէյի Մէրքիւցցա սիւսլ իյլէտի։

—Էվվելա էսիրէ Նօէմիտէն պաշլաեընբզ... — տէտի Մարսիալ։

Պունուն իւզերինէ, Մէրքիւցցա վահշիճէ պիր կիւլիմսէյիշ իլէ, օտուն կիպի էլինի, պիչարէ գատընընն ումուզունա ուզաթտը։

Գօրա պու հալի կէօրիւնճէ, Մարսիալա տօղրու սբչրաեբպ տթբլտը։

—Խայր, — տէտի մէրգումէ գօրգուսունտան նաչի բէբէլէեէրէք, — Պու շէյ հագգ տէյիլ տիր... Խայր, խայր, հէր նէ մէրթէպէ զալբմ վէ ըիգդաթսբզտա օլսանընբզ, պու եօլտա պիր ճանվէրճէ հագգ. սբպլբբղն ինճրասընա միւսատատ լ՛թմէեէճքինիզ տիր... վալիտէմի, օր սիզին ճէլլատընընբզ. գբրպաճբ ալթընա թէրք ու թէսլիմի ըէվա կէօ՛րմէեէճքինիզ տիր... զիրա, վալիտէմ սիզ հիշ պիր շէյճիք եաբմամբշ տբը... — Քէզլիք զբզգարնտաչարբմին տախի հիշ պիր թաղսիրսթբբը վուգուպ ալմամբշ տբը. —Սիզի պէն կիւճէնտիրտիմ, սիզէ պէն հագարէթ իթմտիմ, վէ եիւզիւնիզէ տախի, տէյիլ օնլար, իլա պէն քէնտիմ թիւքիւրտիւմ... : Էկէր միրատընբզ ախզը ինթիգամ իսէ, անճագ պէնտէ՛ն ախզ իթմէլիսինիզ. —Էմր իտինիզ, էկէր տէօյէճէքլէր իսէ, անճագ պէնի տէօյսիւնլէր... հաթթա իսթէրսէնիզ, ճանբմա տախի գբյբնբլար, պուեո՛ւրունուզ, էվվէթ էմր իտինիզ... իշթէ հազբրմ։ Հալ պու քի, վալիտէմէ վէ գբզգարտաչարբմա գբյմաեընբզ, մէրհամէթ իտինիզ, թօգո՛ւնմաեընբզ...։

Պու արատա, Մարսիալ, սիկարա գուրթուսունտան, պիր թանէ բեկ-լբ-բբ թէսմիյէ օլունան սիկարատան չբգարարագ քէյֆչաթմագ իւզրէ իքէն, Գարմէն իլէ Մարի բզգբրարագ գօչուպ գօլարընը աչտբլար, վէ մէրգումուն նէզտինտէ տիզ իւզերինէ կէլերէք եալվարմաեա պաշլատբլար, վէ,

—Լո՛ւթֆ իտինիզ, վալիտէմիզէ մէրհամէ՛թ իտինիզ, — տէտիլէր։

Քէզալիք Գօրա, տիզ իւզերինէ կէլերէք, օնլար իլէ պէրապէր, ըէճալար իթմէկէ պաշլատբ։

Ֆուգաթ Մարսիալ, պու նիեաղլարա ասլա էհէմմիյէթ վիրմէեէրէք, աղբը աղբը սիկարասընը եագտը, վէ պատէհու Գօրաեա տօղրու էյիյերէք, մէրգումէնին գուլաղընտան,

— Վալիտէնի գուրթարմագլբգ սէնին էյինտէ տիր... —Իսթէ՞ր միսին... — տէտի։

36

Գօրա պիրտէն պիրէ աեաղա գալգբբ։

Մէրգումէնին կէօզլէրինտէն խբշմ ու զաղապ աթէշլերի սաչբլմագտա օլուպ, վէ տիշլերի իսէ, չաթբը չաթբը պիր պիրինէ վուրմագտա իտի։

—Ա՛հ, աչա՛գ, նամուսսո՛ւզ...— տէյի սեօյլէնէրէք կէրի տէօնտիւ մէրգումէ. — Արսբ՛զ...

Նօէմի, Մարսիալքն թէքլիֆինին մաեընբզ...։

Պու արատա, Մարսիալ, սիկարա գուրթուսունտան, պիր թանէ բեկ-լբ-բբ թէսմիյէ օլունան սիկարատան չբգարարագ քէյֆչաթմագ իւզրէ իքէն, Գարմէն իլէ Մարի բզգբրարագ գօչուպ գօլարընը աչտբլար, վէ մէրգումուն նէզտինտէ տիզ իւզերինէ կէլերէք եալվարմաեա պաշլատբլար, վէ,

—Լո՛ւթֆ իտինիզ, վալիտէմիզէ մէրհամէ՛թ իտինիզ, — տէտիլէր։

Քէզալիք Գօրա, տիզ իւզերինէ կէլերէք, օնլար իլէ պէրապէր, ըէճալար իթմէկէ պաշլատբ։

Ֆուգաթ Մարսիալ, պու նիեաղլարա ասլա էհէմմիյէթ վիրմէեէրէք, աղբը աղբը սիկարասընը եագտը, վէ պատէհու Գօրաեա տօղրու էյիյերէք, մէրգումէնին գուլաղընտան,

— Վալիտէնի գուրթարմագլբգ սէնին էյինտէ տիր... —Իսթէ՞ր միսին... — տէտի։

36

Գօրա պիրտէն պիրէ աեաղա գալգբբ։

Մէրգումէնին կէօզլէրինտէն խբշմ ու զաղապ աթէշլերի սաչբլմագտա օլուպ, վէ տիշլերի իսէ, չաթբը չաթբը պիր պիրինէ վուրմագտա իտի։

—Ա՛հ, աչա՛գ, նամուսսո՛ւզ...— տէյի սեօյլէնէրէք կէրի տէօնտիւ մէրգումէ. — Արսբ՛զ...

Նօէմի, Մարսիալքն թէքլիֆինին շաեանը հիտտէթ ու նէֆրէթ օլմասընը անլատը վէ եախօտ տէրք իթտի։

—Գապուլ իթմէեինիզ, էվլատբ՛մ, գապուլ ի՛թմէյինիզ, — տէտի մէրգումէ, — օեօլտա պիր թէքլիֆէ մուգապիլ օլաճագ խէլաս ու սէլամէթ թարիդինի իսթէմէմ...— Զաթէն պէն վագթիմի կէչիրմիշիմ տիր... Ռուհում կիպի սէվտիկիմ զաթ իսէ, էճէլ շէրպէթինի նուշ իթմիշ տիր... պէն քէնտիմ իչին էօյմէք իլէ եաշամագլբգ պէյնինտէ պիւյիւք պիր ֆարդ կէօրմէքտէ տէյիլիմ...։

Պու հէնկեամտէ տօղթօր ժօսլէն իլէ ժան Բբնօ հավլուտան իչէրի կիրտիլբբ։

Քի՞մ տիր էօլիւմ լագբբտբբ իտէն,—տէյի սիւալ իթտի տօղթօր։

Մէրգումլար, սբգբբ սբգբբ թօքլանմբշ օլան արապլար արասընտան եօլ աչարագ, չէվրէնին օրթա եէրինտէ պուլունան պօշ եէրէ վասբլ օլտուլար։

Պունլար Գօրանքն կէօզլէրինէ, պիրբբ գուրթարբբճբ կիպի կէօրիւնտիւլբբ։

Մէրգումէ պունլարա գարշը գօշարագ վէ պաղբրարագ,

—Գուրթա՛ճբբզ վալիտէմի, միւտաֆատ՛ իտինիզ վալիտէմի, տէտի։

—Նէտէ՞ն գուրթարալըմ, նէ՞ վար տբը, նէ՞ թէհլիքէ վար տբը, —տէյի տօղթօր սիւալ իթտի։

—Պու ատամ, պիչարէեէ, քէն-

լէօնլարը ըէէսի ումուրտան չէ-քիվէսինի ան սամիմ իսթէր իտի, չինքի Նաբօլէօնլար շարգա մէյեալ օլարագ, շիմալէ խասիմ օլ-տուգլարը, Ռուսիաճա մէճզում ի-տի, իշթէ իւչիւնճիւ Նաբօլէօնա տախի, շարդ իլէ խօշ կէչինիպ, տայիմա Ռուսիա պուննան թէվհիմ իլէր իտի։ Հաթթա ղարիպ տիր քի, Նաբօլէօն իւչիւնճիւ Կիյոմա գըլըճընը թէսիմ իլէ, Ֆրանսա թախտընը թէրք իլէտիկի սըրատա, Ռուսիա, Բարիս մուահէտէսինտէն, Գարա-տէնիզ սէրպէսիյէթինի, Լօնտրատա սիլսիրմիշ տիր, պա՛-ղընըզ քի, Ռուսիա նէ՞ գատար գօրգար, վէ նէ՞ գատար աճէլէ ի-տէր պիր հէյեէթ տիր, զիրա պի-լիր իտի քի, Նաբօլէօնլարըն Ֆրան-սաեա ավտէթ իթմէսինէ, էն ուզագ սաաթ պու սաաթ տըր։

Իշթէ Ֆրանսատա, Նաբօլէօնլար կիտինճէ, ճիւմհուրիյէթ թապի քէնտիսինի Ռուսիաեա՞ տիւշմէն իթ-մէյէճէք իտի, զիրա պու քէրրէ, Ռուսիա, Ալմանեա իչին Ֆրանսաեա լազըմ օլտու, Ռուսիա արթըգ, էի-նէ չիմտիլիք Ֆրանսատան չէքինմէ-եօր, հաթթա պիւթիւն Ռուսիա խա-նէտանը, Ֆրանսատա մաղհարը իհ-թիրամ օլուեօրլար, պու իսէ Նա-բօլէօնսուզ օլտուղունտան տըր։

Շիմտի Ռուսիա, Ֆրանսայէ պիր Նաբօլէօնուն ավտէթինի դարիպ կէօրմէեօր, պու սէպէպտէն Ռու-սիա քէնտիսինի միսթէրիհ իթմիշ տիր։ Լաքին, Ռուսիա Ֆրանսաեա չիմտի էվվելքինտէն զիատէ բիայէթ իտիեօր, օտա, Ալմանեա փէք զիա-տէ քէսպի ճէսամէթ իթմիշ օլտու-ղունտան, շայէտ պիր տարլըգ վէ եա պաշգա տիւրլիւ էնթրիգատա պուլունուր իսէ տէյի, քէնտիսինճէ պիր մանօվրա չէվիրիեօր։ Վէլհասլ, Ֆրանսա իլէ Ռուսիա, միւնասէպա-թը սիեասիեէսի շիմտի բէք եօլուն-տա տըր, էկէր Նաբօլէօնլար օլա իտի, Ռուսիա պու հարպը ախիրտէ պէօյլէ՞ մի պուլունուր, վէ աչըգճա փարիտէ ադա օլունան պիր մուա-հէտէյի ֆէսխէ՞ մի եիւրիւր իտի։

Նաբօլէօնլար, Պուլկարլար մէ-սէլէսինի պիլմէ՛զ միյիտի, Նաբօլէ-օնլար Եունան մէսէլէսինի պի՞լմէ-եօրմույուտու, իշթէ Ռուսիա, Նա-բօլէօնլար վուրղունու օլապիլիրսէ-տէ, Ֆրանսա տնը վուրմայաճաղը-նը պիլիր, օլ սէպէպտէն, մուհա-բիպ Նաբօլէօնլար մէյտանը ղու-հուրա կէլմէմէսինի, Ֆրանսատան զիատէ Ռուսիեա արզու իտէր։ Իմ-տի, պու կիւն Ֆրանսա տախի, Նա-բօլէօնլարըն սատէ շիմալ ալէյհին-տէքի բօլիթիգասը եօլունտա օլ-տուղունու թաստիգ իտէպիլիրլէր-սէ, օլ զէման Ֆրանսա պիր ճիհան-կիր տէյիլ, պէլքի պիր միւլիհ օ-լուր, չինքի Նաբօլէօնլար, ճիհան-կիրանէ հարաքէթլէ, ալէմի թէվ-հիշ իթմիշլէր իտի։ Լաքին Ֆրանսա Նաբօլէօնսուզ, Ռուսիանքն էֆքեա-ըրնա խըտմէթ իթմէզ իսէ, ալէմի մէՀՀուն կալէր, չինքի, պէնտի ա-թի պու գաղիյէյի շարիհ տիր։

(Ճէրէոէ Հավոռէ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԷՔԻՐՏԱՂԸՆՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

Միւէլլիֆ,

Շէհրիմիզ Հայլարը հագգընտա պաղէն զաղէթալարտա խուսուսի եախօտ ումումի սուրէթտէ միւթա-լաալար իտիրմիշ տիր, վէ շուրասը ճայի տիգգաթ տըր քի, պու պապ-տէ եազըլան շէյլէրին հիշ պիրիսի խայբրը օլմայըգ, ճիւմէսի տախի թէքիրտաղըմզըն միլլէթճէ սէֆիլ վէ աճընաճագ հալինի թարիֆ իթ-մէքլիքտէ միթթէֆիգ տիրլէր։ Զա-թէն միլլէթիմիզ հագգընտա պէտ-պախթըղըմզտան մէսէրրէթպախշ պիր մալիմաթ ալամատըղըմզ շէյ-լէ տուրսուն, զանն իտէրսին քի, հէր եերտէ էլէմնաք վէ էսէֆէն-կիզ վուգուաթլար պիրպիրինի միւ-թէագգըպէն զուհուրա կէլմէք ի-չիւն, խոսսէթէն պիր իթթիֆագ իթ-միշ տիրլէր։ Թէքիրտաղըմզը հագ-գընտա եազըլանլար միւպալաղա-սըզ օլտուգտան պաշգա, պէլքի տէ աղ տըրլար։ Խարիճտէն պիրիսի կէլիպ տէ պիզզաթ, ահվալը մէմ-լէքէթի թէֆթիշ վէ թէտգըգ իտէ-ճէք օլսա, հատտէն զիատէ միւ-քէտտէր վէ տիւշարը մէյեուսիյէթ օլաճաղընա հիչ շիւպհէ եօգ տուր։ Էվվելա միլլէթճէ վէ մէզհէպճէ տուլղու տէնիլէն շէյին էսէրի պիլէ գալմամըշ տըր։ մէքթէպլէրէ տէ-յիլ մուաֆվենէթ, իլլա էհէմմիյէթ պիլէ վիրէն եօգ տուր։ հիչ տէյիլսէ

հանուր ժողով իճթիմա իտէրէք, պիր Քաղաքական ժողով ինթիխապ իթմէեէ թէշէպպիւս իթթի։ Նիհա-եէթ, պիլմէյիզ միճիզէ՞ մի օլտու-նէ օլտու, էհլիյէթլի վէ ճիւմլէնին հիւսնի թէվֆէճճիւհիւնիւ գաղան-մըշ զաթլար, մէզքիւր մէճլիսէ աղա ինթիխապ օլունտուլար։ Շէհրիմիզ Հայլարը իչիւն պիր եէնի տէվր քիւ-շատ օլտո՛ւ մու, պու եէնի մէճլիս, սապըգլարը միսիլլու հիչ պիր իշէ եարա՞մայաճագ մը, իշթէ հէր քէս-շու եօլտա միւլահազա իտէր իտի։ Լաքին, էսէֆ իտէրէք սեօյլէրիզ քի, պու տէֆա տախի իւմիտիմիզ պօշա չըգաճագ տըր, էկէր գաթի վէ միւհիմմ թէշէպպիւսաթա միւ-պաշէրէթ իթմէզլէր իսէ, իլք տէ-ֆա շու առաջնորդ մէսէլէսինի հալլ իթմէլի տիրլէր, չինքի միւմանլէյ-հին ըիեասէթի թահթընտա հիչ պիր իշ իլէրի կիտէմէեէճէք տիր։ Նա-սըլ քի չիմտիյէ գատար էօյլէ օլ-մուշ տուր։ Պիզիմ էֆքեարըմըզ-ճա, էկէր պու հալ տէվամ իտէր իսէ, էնճամըմըզ զաեէթ մահզու-նիյէթպախշ օլաճագ տըր։ Բաթ-ըիգխանէ, Ռումէլի գէթասընտա պուլունան Հայլարըմըզ իչիւն, աճա-պա ասլա գայտ իթմէ՞մէ քտէ մի տիր։

Նէթիճէի քէլամ, միլլէթին խայրը իչիւն էն միւնասիպ թարիգ նէ իսէ օնա սիւլուք իթմէլէրի, միլլէթ մէ-մուրլարընտան թալէպ օլունուր։

1881, սեպտ. 29 Հ. Մ.

Թէքիրտաղ

ԹԷՏՐՈՍԻ ԼԻՍԱՆԸ ԹԻՒՐՔԻ

(Մանը-դէն 4758 նէ-սխէ-ինդէ դէլամ)

Հուրուֆաթըմզճա օլան վուսա-թըն քէլիմաթը թիւրքիյէ թէլէֆ-ֆիւզիւնէ պէղայէթ միւսայիտ օլ-տուղունու տա պու գատար թաֆ-սիլաթ իլէ ի.թթիֆատէն սօնրա, կէ-չէլիմ թէտրիսի ճիհէթինէ։

Թէալիւմիւնիւն էլղէմիեէթի, վէ թահսիլինին իսէ լիսան վէ հուրու-ֆաթըմզ սաեէսինտէ, սուհուլէթի տէրքեար օլան պիր լիսանա, էօյլէ նազարը պիգայտի իլէ պագմամը-զըն թէհարրիյի էսպապընա շուրու օլունուր իսէ, թէաճճիւպիւմիզինն քէսպի շիտտէթ իթմէմէսի գապիլ օլամազ։

Նիչիւն քի, էսպապը մէզպուրէ-տէն պիրիսի, սագալ, շապգա, պաս-թէն վէ չանթա իլէ ույմաեա չալըշ-տըզըմըզ էվրօբալըդա, լիսան իլէ մուգայիստ օլմագ նիւմայիշքէրէսթ-լիկինէն հասըլ իթթիկի զուրուր վէ խոտպինլիք էսէրի տիր։

Պու զուրուրուն ինթաճ իթտիյի պալեաբէրվապըգ, նիչէլէրինի է-լինտէ պիր ֆրէնկ գալէմի իլէ սէր-սէրիլիքտէ գարար գէլտըրմագտա օլտուղու, Իսթանպօլ գալտըրըմ-լարընտա պէհէր կիւն էսէֆի տէ-րուն իլէ սէյր օլունմագտա տըր, վէ վագտա թէէմինի իսթիգպալ գազիյէյի միւհիմմէսինի միթէպա-սիրանէ քէշֆ իտէմէմէնին ազըպէ-թի տէ էլպէթթէ պու օլաճագ տըր։

Զիրա մաատում իւլ իհթիմալ օ-լան պիր իգպալ գօլումուզա, բայ-նիհատէյի իսալ պուեուրմուշ օլա, վէ մէքթէպլէրիմիզտէն Վիկտօր Հիւկօ կիպի ալամ վէ գալէմ սա-հիպի թալէպլէրը եէթիշտիրիլմէսի ֆարզ օլունսա պիրէ, պունլար հան-կի էնճիւմէնի տանիշէ ըէյս վէ ա-զա, հանկի մէքթէպլէրէ միւտիր վէ միւտերրիս, եախօտ հանկի ֆապ-ըիգալարա նազըր, վէ հա՞նկը շիր-քէթէ տիրէքթօր իտիլէճէք, եա տա 5-6 զաղէթաեը իսար իտէմէ-յիպ տէ, սահիպ իմթիեազլարընը հէր պիրիսինի պիր չէշիտ զիյդ ու ըէնճիտէտ պըրագան, վէ հէր նէ գատար միւֆիտ պիր թէէլիֆաթ տախի թագ իթտիրիմիշ օլսա, մաթ-պուաթ մէսարիֆինէ քիֆաեէթ ի-տէճէք գատար իշթիրասընա թալ-լիպ վուգու պուլմաեան պիր միլլէթ իչին, նէ՞ թէէլիֆաթըյլա իշթիգալ իտէճէք տիր։

Օ իսէ պիզիմ մէքթէպլէրտէն չը-գան էքսէր թալէպլէրին շէտտէլի իմաստակլար օլտուղու, վէ պիր ա-սըլըն կէօրկէսինտէն օլան ֆէրգի գատար ուլում թալէպլէրինտէն ֆէրգիլէրի պուլունտուղու վագը մի-զանը հիսապ գըլընը իսէ, պու մի-սիլլուլէրին տէրէճէյի սէֆալէթլէրի տահա նէ՞ գատար էտնա մէրթէ-պէեէ միւնճէր օլաճաղընը թարիֆ պապընտա, գալէմիր իզհարը ա-ճըզ իտէր իսէ տէ, մէտլուլ պիհ-լէրինին էնվա վէ քէսրէթի, թա-սավվուրէն տէրքէ քեաֆի վէ վաֆի տիր։

Էսպապը մէզքիւրէտէն իլքինճի-սի, մէքթէպլէրիմիզտէ էլեէմ թա-լիմի լիսանը թիւրքի իչին, էլվերիշլի

տի ճէլլատը մարիֆէթիյլէ, գըր-պաճա՛ը վուրտուրաճագ տըր...— տէյի ճէվապ վիրտի մէրգումէ է-լիյլէ Մարսիալ իլէ Մէրքիւցցաեը կէօսթէրէրէք։

—Նէ՞ տիր օ, էֆէնտի, մատտէ՞ նէ տիր, — տէյի սօրտու տօգթօր Մարսիալա տօղրու տէօնէրէք։

Մարսիալ թահգիրանէ պիր տու-ռուշ իլէ սիւքիութ իտիպ, հիչ ճէ-վապ պիլէ վիրմէք իսթէմէտի իսէ տէ, — չինքի Արապ տօգթօրուն թավը ու հարէքէթ վէ սէօյլէյիշի, մէրգում իւզերինէ զիեատէսիյլէ թէէսսիր իթմէքտէ իտի, եինէ սապը իտէմէեէրէք։

—Նէ՞ մի վար տըր, — տէտի մէր-գում հիտտէթ իւզրէ, — Շիմտի կէօրիւրսինիւզ... — Պու գարը-լար պէնիմ էսիրէլէրիմ տիրէր...։

—Գանուն ու նիզամ ահ.քեա-մինճա, իհթիմալ տիր քի էօյլէ տիր, —տէյէրէք մէրգումուն քէլամընը գաթ իյլէտի տօգթօր, — լաքին, խըզգաթ ու թապիսթ ահ.քեամին-ճա, էօյլէ տէյիլ տիր, զիրա, պուն-լար սիզին էն եագըն խըսըմարընըզ-տան տըրլար...։

—Խայր, պունլար պէնիմ էսիր-ըէրիմ տիրլէր, պաշգա հիչ պիր չէյ տէյիլ տիրլէր, — տէյի ճէվապ վիր-տի Մարսիալ։ — Պունլար գաչմագ իսթէտիքտէն պաշգա, չալըշմագ-տան տախի իսթինա իթտիրլէր... պէն անճագ քէնտի հուգուգումու մէզգրի իճրաեէ վազ իթմէքտէ յիմ, վէ պինաէն ալէյհ ճէզալարընը թեր-թիպ էյլէմէքտէյիմ...։

Ժան Բընօ Մարսիալըն եագընը-նա կիտերէք, վէ հէման կէօքսիւ-նէ եագլաչըպ կէօզլէրինի մերգու-ման կէօզլէրինէ տիքերէք,

—Պիլի՞րմիսինիզ, միւսիւ, սիզին հագգընըզտա նա՞սըլ վէ նէ՞ տիւ-շինմէքտէյիմ, տէտի մերգում։

—Սիզին նէ վէ նասըլ տիշինմ-էքտէ օլմանըզ, պէնիմ վազիֆէմ-տէ՞ պիլէ տէյիլ տիր... վէ հաթ-թա պիլմէք տախի իսթէմէմ...։

—Ֆագաթ, իշինմէյի վէ պիլմէ-լիսինիզ, իմտի լազըմ տըր քի սէօյ-լէեէյիմ. — Սիզ ալչա՛գ պիր ատէմ սինիզ...։

Վէ մերգում Ժան Բընօ իլավէյի մէզալ իլէ, վէ եալընըզ Մարսիալըն իշիտպիլէճէկի մերթէպէտէ եա-վաշ սէս իլէ սէօյլէեէրէք,

—Վէ սիզ պիր գանը գաթի՛լ-սինիզ, տէտի։

Մարսիալ պու հագարէթին իս-զէրինէ հիտտէթլէնտիկինտէն ըէն-կի աթտը իսէտէ, ասլա ալտըրըպ շիւբհէ վիրմէք իսթէմէտիկինտէն, պագըշընըն թարդընը պիլէ տէյշ-թիրէրէք, կէօզլէրի էօնիւնէ պագ-մատը։

—Սիզ տախի պէնիմ մայեէթիմ-տէ պուլունանլարտանսընըզ, —տէ-յի մերգում ճէվապ վիրիպ, վէ հէր նէ գատար տիշարը խէվֆ ու էն-տիշէ օլտուղունու պիլմիրմէք իս-թէմէտի իսէ տէ, տէրունինտէ զու-հուրա կէլէն պիր տիթրէմէքլիք, մէզքիւր կէօսթէրիշինին սախթէ օլմասընը իմա իթմէքտէ իտի, — սիզ տախի պէնտէն թէայեիւշ պէք-լէմէքտէ, վէ պանա թապի պու-լունմագտասընըզ... — վագաա, պու քիւսթախլըղընըզտան տօլաեը, սիզէ ճէզա թէրթիպ իթմէքլիկէ միւգթէտիր տէկիլիմ, լաքին, պու ճիւմլէ իլէ տախի, սիզի, պուրատան գօվմագլըզա, հէմ հագգըմ վար-տըր, վէ հէմտէ մէզքիւր հագգը-մը իճրա իթմէք իսթէրիմ... Իմտի, մենսիէօ, շիմտի կիտիպ իւճ-ըէթինիզ պագայէսինի սանտըգտան ալմալը, վէ պուրատան տիշարը չըգմալը՛սընըզ... Հայտէ, տիշա-ըը՛, տիշարը՛... — Արթըգ պու տագըգատան սօնրա, սիզի պուրա-տա կէօ՛րմէմէլիյիմ։

Ժան Բընօ, մերգումուն պու եօլ-տա մուամէլէսինէ դարշըլըգ ճէ-վապ վիրմէք իսթէտի, վէ իւզերին-տէ հասըլ օլան ասարը շէտիտէ-տէն, վիրէճէկի ճէվապըն ըէք տէհ-շէթամիզ օլաճաղը անլաշըլըը։

—Ալլա՛հ աշգընա օլսուն, սիհա-նընըզը ա՛չմաեընըզ, հիչ պիր շէյ սէօյլէ՛մէյինիզ, — տէյի Գօրա ըէ-ըէլէեէրէք, մերգումու մէնն իթ-մէք իսթէտի. —էկէր պէնի սէվէր, վէ պանա հիւրմէթ ու ըիայէթ իթ-մէք իսթէր իսէնիզ, սո՛սս օլունուզ, պանա իթաաթ իտիպ սէօղիւմիւ տիյնէ՛յինիզ...։

Մերգում, Գօրանըն ըէճասընա գարշը կէլէմէտիկինտէն, պաշընը էյտի, վէ պիր սուրէթի միւլայի-մանէտէ,

—Բէք ալէա, շիմտի պէն հիսա-պըմը վերիր, վէ պուրատանտա կի-տերիմ... — տէտի Մարսիալա խիթապէն։

Պատէհու կիտիպ գալապալըզընն իչինէ կիրտի իսէտէ, օրատան չօգ ուզագլանմատը։

Մարսիալ իշ պու սուհուլէթ իւզ-ըէ իճրա իթտիկի ֆիւթուհաթտան նաշի քէսպի ղուրուր իյլէտիկինտէն, հատտէն զիեատէ պիր քիւսթախլըգ իլէ,

—Հալպու քի, տօգթօր էֆէն-տի, մատամ քի սիզտէ, մայեէթիմ-տէ պուլունմագտա օլուպտա, շիմտի թարտ իթտիկիմ պիր ատամընէտիմ տօսթլարընտան պուլունմագտասը-նըզ, մերգումուն շու ինֆիսալի հա-լինտէ պիրլիքտէ պուլունմագլըգ-տան սիզի մէնն իթմէք իսթէմէտիք-տէն պաշգա, արթըգ սիզին խըս-մէթինիզտէ պուրաճա պիհուտէ սա-եըլաճաղընտան, սիզին տախի կիթ-մէնիզի իսթէրիմ, տէտի,

—Ֆագաթ, էֆէնտի, պէնտէնիզ տուրմագ իսթէրիմ... — տէյի ճէվապ վիրտի տօգթօր Ժօսլէն։

—Մէկէրչի պէնիմ իսթէկիմէ մու-ղայիր օլտուղու հալտէ, տուր-մագլըզը իտտաա իտէպիլի՞րմիսի-նիզ, — տէտի Մարսիալ իզհարը թէաճճիւպ իտէրէք։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, սիզին իս-թէմէտի ճէվապ վիրէճէկիմ...— զիրա, պուրատա զատտարանէ հալ թէկինիզէ մուղայիր օլարագ տախի գալմագ իսթէրիմ, վէ գալաճաղըմ։

—Աճայիպ, մէկէրչի պէնիմ խա-նէմտէ, սիզին, զօր իլէ գալմագլըզա գալգըշմանըզ օլապիլի՞ր մի։

—Խա՛յր, էֆէնտիմ, Ալլա՛հ իթմէ-սինքի, պէն էօյլէ պիր պէտնամըզը գապուլ իտէրէք, սիզին խանէնիզ-տէ գալմագլըզը գապո՛ւլ իտէյիմ. պէն գալմագ իչին, պու եագընըար-տա գօյայճա պիր եէր պուլապիլի-րիմ. —պէնիմ սանաթըմ հէքիմ-լիք տիր, եանի տէրտիլէրին խըտ-մէթ իտիճիսի վէ տօսթլարը օլտու-ղումտան, հէր նէրէտէ պիր խաս-թա վար իսէ, օրատա պէնիմ իչին արամ իտէճէք պիր մահէլլ տախի պուլունաճաղը պի՛ շէքք տիր։

Պու լագըրտը իւզերինէ, Մար-սիալըն թէհամմիւլիւ քէսիրմէկէ պաշլատը։

—Իսթէրսէնիզ քէօյլէրէ կիտի-նիզ, վէ իսթէր իսէնիզ ճէհհէննէ-մէ կիտինիզ, օ պէնիմ վազիֆէմ վէ մէրագըմ խարիճինտէ տիր, — տէյի ճէվապ վիրտի մերգում, — ֆագաթ, պուրատան տէֆ օլուպ կիթմէլիսինիզ։

—Խայր, էֆէնտիմ, պուրատան պիր եէրէ կիթմէեէճէկիմ...։

—Մէկէրչի կիթմէնիզի էմր իտէր իսէմ տախի պէօյլէ՞ մի ճէվապ վի-ըէճէքսինիզ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, այնի սու-ըէթտէ ճէվապ վիրէճէկիմ...— զիրա, պուրատա զատտարանէ հալ

պիր մէթօտ թուքուլմամբ օլմասը տբր. պու տա էվվէլ պէ էվվէլ մագսէտ իչին պիր հուտուտ գօնուլմատբղնտան, վէ պու հալատէն իսթիֆատէ մէճպուլլարընն իսկ, մէքթէպլէրիմիզ թալէպէլէրինի պիր ահվալը մանուէեթ վազ գըլմալարընտան նէչամ իտիեօր։

Վէ իչպու թանիաթ, իհթիեաճաթը եալընըզ գավայիտի լիսան իլէ, ուսուլու քիթապէթի միսթէամէլէտէ քէսպի մէլէքէ իթմէկէ, վէ սէնէտաթ մէքեաթիպ, վէ էվրագը թիւճճարիյէ եազապիլմէկէ, վէ տուսթուրուն մէալ վէ մանասընը էօյրէնմէկէ միւնհասբը օլան պիր թալէպէ էլինէ, զիւպտէթիւլ միւնշաաթըն ատի սէնէտէր վէ իլմուխապէրլէր գբսմընը խիթամ իտեր իթմէղ պիր Տէլէմագ իթաբընը իճապ իթտիրիեօր։

Քեամիլ բաշանըն քիթապը մէղքիւրուն միւէլլիֆի չէօհրէթչուար Ֆէնէլոն դալէմինէ ույտուրմաղա չալըշմըշ օլտուղու պիր թէրճիւմէտէն, վէ անըն անճագ չիիրտէ լաղըմ օլապիլէն գաֆիյէ վէ չիյվէլէրինտէն, վէ միւտտէթի էօմրտէ պէլբի պիր քէրրէ իսթիմալի պիլէ իճապ իթմէեէճէք պիր թագբմ քէլիմաթը միւնտէրիճէսինտէն, իհթիեաճաթը, պայէատա թասրիհ իտիլէն թալէպէլէրիմիզ նէ՛ իսթիֆատէ իթմիշ օլաճագ։

Էօյլէ իսկ էսլաֆ ու էճտատըմըզա նիչին մանալար վէրիեօրուզ քի, մէալ վէ մանասընը անանեամանան չօճուգլարըմըզա եբլար իլէ Նարեկ օգուութտուրուրլար, վէ գարանլըգտա կէզիեօր կիպի պիր հալի իզթիրապտա պուլունտուրուրլար իտի տէյու, իշթէ Տէլէմագըն օ՛ իհթիյաճտա վէ օ եօլտա օլան թալէպէեէ թէտրիսիտէ թարիգի մէզպուրին իքինճիսի, վէ թահրը իթիրազտա պուլունան պիր խուսուսսուն նէվի սանիսի տէյի՛մի տիր։

Հէլէ մէքթէպլէրիմիզտէ էօյլէ թալէպէլէր կէօրմիւշիւմ տիր քի, պիր քէլիմէնին թիւրքի, արապի վէ ֆարսի օլտուղունու թէֆրիդէ գուտրէթի, վէ արապինին ճէմի միւզէքքէր վէ միւէննէսի ասլիմ, եա զայրը սալիմլէրի գալիտէսի իլէ ֆարսինին զիրուհ վէ զիրուհուն զայրը քէլիմաթա մախսուս օլան է. տաթը ճէմիլէրինի, վէ տահաբ վար, ութանարագ սէօյլէրիմ, սրրֆ թիւրքինին, լէ, էտաթը ճէմիսինին խաֆիֆլէրտէ լէ, վէ սագբլալտա լը թէլէֆֆիւզ իտիլէճէկինի պիլէճէք գատար մէհարէթի օլմատըզը ինտէլ իսթիճվապ թէպէյիւն իթմիշ իքէն, գօլթուղունա թօվլատըզը պիր գուճագ քիթապլար արասընտա, օսմանլըճա Տէլէմագտա կէօրիւնմէքտէ վէ տէրսինտէ իսկ իթօմէնէս վագասընա տօղրու իլէրիլէտիյինի պէյան իթմէքտէ իտի, տօղրուտուն սէօյլէրիմ, պէնիմ իսկ պու արատա եզովբոսուն քիթապ եիւքիւ չիմէնտերինին հալ ու էթվարընը տերխաթըր իթմէմէք էլիմտէն կէլէմէտիր։

Էսպապը մէղպուրէտէն իչիւնճիւսիւ, պիզտէ էլսինէի սաիրէյի թաալիմ իչին մաթրուպա մուվաֆըգ սիւրէթտէ օլան տէրս քիթապլարը կիպի, օսմանլըճաեը թէտրիսէ քեաֆի քիթապլարըմըզ պուլունմասընը տբր։

Գավահիր օսմանիէնին թապընտան սոնրա, անը էսաս իթթիխազ իտէրէք, միլլէթիմիզ միւտէրրիսանը թէրաֆընտան օլ պապտէ մէշղուլ օլան մէսաեի վէ հիմմէթ մուճիպի մէճմունիեէթ օլտուղու իլէ պէրապէր, բէյ տեր բէյ տահա զիեատէ իգմալ վէ նէթիճէի մաթլուպէեէ իսալ օլունմասը, ումուտլէրինի ույանտըրմըշ իտի։

(Տեվամ)

Յովհաննէս Յ. Պալըճեան

Հաւատարիմ աղբիւրէ կը լսեմք թէ Բերայի առժամանակեայ Թաղխորհուրդն, երկու ամսէ ի վեր Վարչութեան տուած խոստմանց գործադրութիւնը տեսնելէ յետոյ կտրեալով, երէկ Թաղական մնուցիչին բանալիները Պատրիարքարան ղրկեր է՝ աղաչելով ինքզինքը ամէն ապագայ պատասխանատուութենէ։

—

Կը լսեմք թէ Խիզանու Ուսումնասիրաց ընկերութեան ընդհանուր ժողովին ատենապետն ոստիկանութեան դուռը կոչուեր է ի հարցաքննութիւն։

(Մ.-է.)

* * *

Ստուգեցինք որ Իթհամէի ժողովը Արապկերի առաջնորդ Գեր. Եզնիկ եպիսկոպոսի մասին ընդհանուր դատախազի որոշումը որ ղեզնիկ եպիսկոպոս բերդարգելութեան կը դատապարտէր, իբր ապօրինաւոր մերժեր և դիտել տուեր է թէ այս դատին նախնական քննութիւնը ըստ օրինի իւր տեղը այն է Արապկիր պէտք էր կատարել։

Կըսուի թէ ընդհանուր դատախազը սոյն որոշման դէմ Վճռաբեկ ատենին պիտի դիմէ։

—

Վանէն Պատրիարքարան հասած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ Սբրուանձտեաց Գեր. Դարեգին վարդապետ սեպտ. 10ին Վանէն բաղէշ մեկներ է Պատրիարքարանի հրամանաւ տեղւոյն տղոցային ժողովները վերակազմելու համար։

—

Վանայ Վարժապետանոցի նախկին տնօրէն Մկրտիչ էֆէնտի Փորթուգալեան երեկ մայրաքաղաքս հասաւ։

ԱԶԴՔ

Տէր,

Արուեստասէր Ընկերութեան Ընդհանուր ժողովն Նիստ ունի յառաջիկայ կիւրակէ, 4 հոկտեմբեր, Կալաթա Կեդրոնական վարժարանն, ժամ 6ին։

Կ. Պոլիս, 1881, հոկ. 1

* * *

ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ

Բոլոր քրիստոնեայք կ'ընդունին թէ՝ Մկրտութիւնը Քրիստոսի եկեղեցւոյն դուռն է, ուրկից ներս կը մտնեն բոլոր հաւատացեալք. քանզի տերունական պատուէրն է «Ան որ հաւատայ ու մկրտուի, պիտի փրկուի»։

Այս կարևոր պատուէրը, ըստ արժանւոյն սորվելու համար, պարտինք առանց նախապաշարման «Գիրքերը քննել». բայց որովհետեւ չատ քիչերը արտօնութիւն և ժամանակ ունին քննելու։ Աւետարանիչ Դէորդ, Ն. Շիշմանեան հին և նոր քրիստոնեայ ազգաց և ժողովրդոց Մկրտութեան վարդապետութիւնները և արարողութիւնները գրքոյկի մը մէջ հաւաքեալ կը նուիրէ իւր սիրելի Ազգին մեծաւ յարգանօք։ Գինն է 5 ղրուշ, և կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով։

* * *

ՆՈՒԷՐ ԿԱՂԱՆԴԻ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Ի ՊԷՏՍ ԱԶԳ. ԵՐԿՍԵՌ ՄԱՆԿՏՈՑՆ

Գրեց

Ս. Յ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Սոյն գիրքը՝ որ տղայոց համար խիստ յարմար է, գեղեցիկ պատկերներով զարդարուն, և կը պարունակէ իր մէջ զանազան մանրամասնութիւններ, կարեւոր խրատներ, և այլ բարոյական դասեր, որ դպրոցական երկսեռ ուսանողք անշուշտ կրնան մեծ օգուտ քաղել։

Կեդրոնատեղին է Մէրճան փողոց Յովհան Աշճեանի գրատունը, թիւ 33. կը գտնուի նաև բոլոր Հայ գրավաճառաց քով, գին 60 փարա։

Դպրոցաց համար մասնաւոր զեղչ կ'ըլայ։

* * *

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

(Ն. ՏԷՐ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑԻ)

ՄԱՑՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ Դ. ՀԱՏՈՐ

Սոյն դասագրքին Դ. և վերջին հատորն ալ իրոյս ընծայուած է, Պոլսոյ աշխարհաբառի վերածուած և ընտիր տպագրութեամբ։ Գին 5 դահեկան տրծաթ։

Կեդրոնատեղին է Միացեալ ընկերութեանց գրասենեակը, Կալաթա, Քէօչէ-Օղլու խան, թիւ 11–12–13։

Կը գտնուի Պոլսոյ բոլոր Հայ գրավաճառաց քով, նաև Կալաթա, Պ. Յ. Զաքարեանի Հայկական Թղթավաճառանոցը։

Դպրոցաց համար մասնաւոր զեղչ կըլլայ։

* * *

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ՏԱՃԿ. ԼԵԶՈՒԻ

Պ. Պ. Դալըդեան

Հեղինակին սոյն գործն երրորդ անգամ տպագրուած է Միւհէնտիսեան բնտիր տառերով, յանուն «ՀԵԳԱՐԱՆ և ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ ՕՍՄ. ԼԵԶՈՒԻ»։

Գին 5 ղուրուշ

Կը գտնուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով։

Կեդրոնատեղին է Գաֆֆաֆեան գրատուն։

* * *

ՎԱՂ ԸՆԴ ՓՈՑԹ ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԼԻ

Փ. Մ. ԱՑՎԱՏԵԱՆԻ

ՆՈՐ

ՏԱՐԵՐՔ ԱԼՃԵՊՐԱՑ

ԿԱՄ

ՀԱՄԱՌՕՏ ԴՐԱՀԱՇԻՒ

Ի էրծածուրեան դպրոցաց և սասանական դեռաց հնոլ և վարելոյ է կրնական Տեսչութեան Աշխոյժ Կեդրոնական Վարչութեան

Գին 1 արծաթ Մէճիտ

Որ և է քանակութեամբ օրինակք այժմէն ստորագրողաց համար իւրաքանչիւր օրինակի գինն է 15 ղրշ արծաթ։

ԻԼԱՆԱԹ

Գայիշ-տաղը սուեռու իտարէսի թարաֆընտան, բայիթախթըմըզ ըրայէթլու էհալիսինէ իխթար օլունուր քի, մէղքիւր սուտան ալմագլըղա իթիպար իտէն զաթլարըն քէմալ մէրթէպէ մէճմունիյէթլէրի նիյէթիյլէ, հէր նէվի ֆէտաքէարլըգ կէօրէ ալընարագ, տայիմա թազէ օլմասընա, վէ քէնտի թապիի հալինտէ պուլունմասընա, սայ ու իգտամ օլունմագտա տբր։

Պէյօղլու, Գալաթա, Իսթանպոլ վէ սայիր սէմթլէր իչին, պիւյիւք պիր, վէ եախօտ քիչիւք իքի ֆբչը սու իչին, քէնտի խանէլէրինէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, պիր չէյրէք մէհիտ թալէպ օլունմագտա էսէ տէ, կիւնտէ պէշ ֆբչընտան զիեատէ ալան զաթլար իլէ, այբրճա բազարլըգ տախի օլունապիլէճէք տիր։

Բիայէթլու էհալիյէ պիր գօլայլըգ օլմագ իչին, արզու իտէն զաթլարա, պիլէթ տէֆթէրլէրի տախի իթա օլունմագ տբր։

Մէղքիւր սուեռուն եէրինէ, պայգա սու վիրիլմէքլիք հիյլէսինտէն արի օլմագ իչին, բիայէթլու միւշթէրիլէրտէն, ֆբչըլարըն իւզէրինտէ պուլունան ֆբչը վէ կէմի տէմիրի բէսիմի եաֆթայար պուլունմասընա, տիզգաթը քեամիլէ պուեուրմալարը բէճա օլունուր։

Բիայէթլու միւշթէրիլէր, չիմտիքի հալտէ, քէնտի էմրլէրինի վիրմէք իչին, իսթանպօլտա Սիրքէճի իսկէլէսինտէ, վագը 31 նիւմէրօլու մաղազաեա, վէ Ֆընտըգլըտա, սահիլտէ Քէրէսթէճիի սօգաղընտա քեային 11 նիւմէրօլու տէքօեա, վէ Պէյօղուտա տախի, Թագսիմտէ, միլլէթի Բումիեանըն Այ Թրիաթա քիլիսէսի հավլուսունտա վագը տէքօեա թէշրիֆ իլէմէլէրի իխթար օլունուր։

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Պէյօղլուտա, Ս. Օհան Ոսկեբերան քիլիսէսի գարշու սբրասընտա, 18 նիւմէրօլու խանէսինտէ, հէր կիւն ստպասհտան սաաթ 6եա գատար պուլունաճաղը կիպի, սալը վէ ճիւմաա կիւնէրի տախի սաաթ կտէն 6եա գատար, մէճճանէն խասթալարը գապուլ իտէճէք տիր. վէ Իսթանպօլտա, Նըշանճըտա, Մուսալլա ճատտէսիտէ, 53 նիւմէրօլու խանէյի թախսիս իտէրէք, հէր կիւն սաաթ 8տէն ադշամա գատար պուլունաճագ, վէ մահէլլի մէղքիւրտէ բէրշէմպիհ վէ բազալ իրթէսի կիւնէրի սաաթ 8տէն 10ա գատար, մէճճանէն քէնտիսինէ կէլէնէրի գապուլ իտէճէք տիր։

Տօգթօր Զարդարեան էֆէնտի քէնտույէ միւրաճաաթ իտէն քէնտիպզէրի հէր ճիհէթլէ մէճմուն իրմէքլիկէ չալբշաճաղը միսիյու, Իսթանպօլտա թէրթիպ իյլէտիկի խանէտէ, քէյֆիպզէրի բահաթ իրտիրմէք վէ մէճմուն գըլմագ նիյէթիյլէ, հէր նէվի ֆէտաքէարլըգ իճբա իյլէմիշ տիր, վէ ումարըգ քիմէղքիւր սէմթ էհալիսի, զիեատսիյլէ հօշնուտ վէ միւթէշէքքիր սալաճագ տբր։

ԱԼԷՔՍ ՎԷ ՍԱՀԻՀ ԷՍԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ ՁԷՇՆԻԵԱՊ ՕԼՄԱԳ ԻՍԹԷ՞ՐՄԻՍԻՆԻՁ

Շ ՊԱԾԻԷ Է ԳՕՄԲԱՆԵԻ

ՏԸ

ԳՕՆԵԱԳ

ՆԱՄ ՄԷՇՀՈՒՐ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ԻՄԱԼ ԻԹՏԻԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ ՏԱՑԻՄԱ ՍԱԹԸՆ ԱԼԸՆԸԶ

Պուլունուր չարապ վէ միւսթիրաթ սաթան պաշլըճա թիւճճար մաղազալարընտա, պիւյիւք պագգալարտա, կաղինօլարտա, օթէլլէրտէ վէ սայիրէտէ.

Մեմուլէթէ մահրուսէրտէ վէթէլէ եէկնէռնէլէրէ

ԶԷՐՎԱԹԻ ՎԷ ՖԱԶԷՍ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Գալաթատա, Ատա խանընտա

Սէնէտէ տէօրտ տէֆա ֆուրսաթը վէթէլէֆէ օլան Մաճարլընան էրալէեէրինին 1870 սէնէսի ֆուրսաթը.

ՊԻԻՑԻԻԲ ԻԲՐԱՄԻԵԼԷՐ. — 200,000 Ֆիօրին, 50,000 Ֆիօրին, 12,000 Ֆիօրին
Սէնէտէ էօշտէֆա ֆուրսաթը վէթէլէֆէ օլան Պապ կրան պոֆալըգը ֆուրսաթը.
ՊԻԻՑԻԻԲ ԻԲՐԱՄԻՑԷԼԷՐ. — 150,000 Ֆիօրին, 15,000 Ֆիօրին.
Սէնէտէ տէօրտ տէֆա ֆուրսաթը եէշէտէ օլանճէ օլան Ավէրբէա եահմը.
ՊԻԻՑԻԻԲ ԻԲՐԱՄԻԵԼԷՐ. — 40,000 Ֆիօրին, 20,000 Ֆիօրին.

Գալաթա, քէօբրիւ եագբընընտա, Հալաճեան խանընտա Ն. 5

Ա. ԱՏԼԷՐ

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANGE

ՀԻԶ ՊԻՐ ՇԷՑ ՂԱՑՊ ԻԹՄԷՄԷՔ ՄԱԳՍԷՏԻՑԼԷ ԲԻԱՆԳՕԵԱ ՀԻՍՍԷՄԷՆՏ ՕԼՄԱԳ

Բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմի մէճմուն իթմէք իւզրէ, թահրը թէէմնէ ալընմագ օլարագ, 300 միլիոն Ֆրանգ սէրմաեէսի օլան Ասիւրանս Ֆինանսիէր նամ շիրքէթի իլէ մինասէպաթա կիրիշտիմ։ Մէղքիւր շիրքէթ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրալար վարթասըյլա, հիչ տէյիլ իսկ, հէր պիլէթին ֆիեաթը օլան 100 Ֆրանգըն թէէմնէ էսինի թէէմին իտէր, վէ օ հալտէ, հէր հանկը ճինս պիլէթ օլուր իսկ օլսուն, հիչ պիր ազէ զայպ իթմէզ։ Մէղքիւր բիանգօ պիլէթլէրինտէն վէ եախօտ բրոմեսէրինտէն սաթրն ալմագ իսթէեէնլէրէ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրալար վարթասըյլա, պէհէրինէ տէրհալ 100էր Ֆրանգ թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ, Բարիսին Ասիւրանս Ֆինանսիէր շիրքէթի պօնօլարընտան պիր վէ եախօտ տահա զիեատէ իթասընա հաղրրմ։

Պու պօնօլար տա, պիր մղգտար Ֆրանսըզ էհամը ուսումիեէսինին պիր մահէլէ էմանէթէն գօնուլմուշ օլմասըյլա, թէէմին իտիմիշլէր տիր։ Պինանէն ալէր մէղքիւր բիանգօ պիլէթ վէ բրոմէսէրինտէն վագը օլաճագ ագչէճէ քեաֆֆէյի գարար վէ զիեանը թէէմին իտէրիմ։ Հէր քէս, հիչ պիր չէյ զայպ իթմէեէրէք, պէնիմ բիանգօ պիլէթլէրիմ վէ բրոմէսէրիմին իւզէրինտէ թայէինի տէնէեէպիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱԼԱՐՕ

Լօնտրա 13 հոկտ.

Ինկիլիզ	գօնսօլիտ	98-15/16
Էսհամը	Ումումիէ այբլյոր	15-5/8
»	» գաբանտը	15-3/4
1865	Իսթիգրազը	18-1/4
1869	»	–
1871	»	74-1/4
1872	(Պօնսիւ Թրէզօր)	28-3/4
1873	»	17-1/2
Օսմանլը	Պանգասը	19-1/4
Ռուսիա	իսթիգրազը 1873	90-7/8
Մըսըր	իսթիգրազը պիրլէշմիշ	75-5/8
»	իսթիեազը (չըմէնտը.)	96-5/8
Տէվլէթի Ամէրիգի	1877 իսթիգրազը	88-3/4
Տարբա սանիեէ		74-1/2
Մըսըրըն	Բօչիլտ իսթիգրազը	94-
1877	Մահարիսթան էսհամը	102-
Դամպիօ	Բարիզ	–

Բարիս, 14 հոկտ.

Ֆրանսըզ	ֆօնտօսու 3%	84 70
»	» 5%	116 85
Էսհամը	Ումումիէ այբլյոր	16- 7 1/2
»	» գաբանտը	16- 7 1/2
1865	Իսթիգրազը	–
1869	»	88-50
1873	»	89-50
Ռումէլի	չըմէնտը. Թահվիլա.	53-
Օսմանլը	Պանգասը	758-75
Գրէտի	Լիօնէ	926-25
Ռուս	ֆօնտօսու 5% (1877	94-1/4
Ռուսիանըն	Շարք իսթիգրազը	63-1/8
Իթալիա	ֆօնտօսու	90-15
Մըսըր	իսթիգ. պիրլէշմիշ	383-75
Իսբանեա	խարիճի իսթիգրազը	–
Դամպիօ	Լօնտրա իւզէրինէ	25-41

Բարիս, (Պուլվար) 14 հոկտ.

Ֆրանսըզ	ֆօնտօսու 3%	–
Էսհամը	Ումումիէ	–

Վիէննա, 14 հոկտ.

Լօնտրա	իւզէրինէ գամպիա	118-55
Ռումէլի	տէմիր եօլ Թահվիլաթը	24-

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱԼԱՐՕ

Էսհ. Ումմ.	հոկտ. 2 ագչմ. գբ.	16-37
» »	հոկտ. 3 սպհ. աչ.	16-37
» »	Էն եիւքսէք	16-38
» »	Էն աշաղը	16-36
» »	Սաաթ 5 տէ	16-37
1863	Իսթիգ. (Մուքօն) 6%. ֆ.	93-
1865	» » 6%. ֆ.	86-
1869	» (Բինար) 6%. ֆ.	85-
1872	» (Պօնսիւ Թրէզօր	28-
1873	» (Բինար) 6%. ֆ.	83-
Ռումէլի	չըմէնտըֆէր	51-
Բաքար		–
Հէվալէսիզ	ղուրուշ	–
Ագչէ	ֆայիզի »	23-
Ագչէ	ֆայիզի %.	9-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ԳԻՆԱՔԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	7-
Սօսիէթէ ժէն 6%	5-12
Իսթանպօլ Պանգասը	11-30
Սօսիէթէ Օթօման	4- 6
Թրամվայ 5%	3-90
Լավրիօմ (մատէն)	157-1/2

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	109-12
Ֆրանսըզ ալթունու	86-36
Բօլ	89-30
Գրիմից ալթունու	51- 5
Ղէեազ մէճիտիյէ	107-15
Մէթալիք	204-
Գէլիք	207-1/4
Ալթընըզ	124-3/4
Գագըր	–
Գարպոն գայիմէսի գարիք	836-

ԱԳԱՐԻՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	935-
Էն աշաղը	935-
Սաաթ 5 տէ	935-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ — ԿԵՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ